

Αυξανόμενη τάση για τη διδασκαλία γλωσσών στα σχολεία στην Ευρώπη: οι μαθητές μαθαίνουν ξένες γλώσσες από πιο νεαρή ηλικία

Στις 21 Νοεμβρίου 2008, κατά τη διάρκεια της Συνάντησης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την εκπαίδευση, παρουσιάστηκε η νέα μελέτη του Δικτύου EYPYΔΙΚΗ που αφορά στη διδασκαλία γλωσσών στα σχολεία στην Ευρώπη. (Key Data on Teaching Languages at Schools in Europe). Η μελέτη δίνει μια περιεκτική εικόνα της κατάστασης των γλωσσών στα σχολεία από τη στοιχειώδη μέχρι τη μέση εκπαίδευση στις 31 χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα δια βίου μάθησης της ΕΕ. Περιέχοντας περίπου 40 δείκτες, καταδεικνύει μια αυξανόμενη τάση στην εκμάθηση γλωσσών και στην ενθάρρυνση των μαθητών να μάθουν μια ξένη γλώσσα από πιο νεαρή ηλικία. Τα στοιχεία αυτά δείχνουν ότι οι χώρες που συμμετέχουν είναι πλήρως εναρμονισμένες με την απόφαση του Συμβουλίου που προωθεί την Ευρωπαϊκή στρατηγική της πολυγλωσσίας.

Στη Συνάντηση, ο Ευρωπαίος Επίτροπος για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τον πολιτισμό και τη νεολαία, Jàn Figel' δήλωσε: "Αν και έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος, χρειάζεται περισσότερη προσπάθεια ώστε να δοθεί η ευκαιρία σε όλους τους μαθητές να μάθουν δύο ξένες γλώσσες στο σχολείο: αυτό αποτελεί το στόχο που καθόρισαν τα κράτη-μέλη στη Βαρκελώνη το 2002. Σήμερα θεωρείται μια από τις βασικές δεξιότητες για τη δια βίου μάθηση όπως πρότειναν στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τον Δεκέμβριο 2006".

Ο Ευρωπαίος Επίτροπος για την πολυγλωσσία, Leonard Orban πρόσθεσε: "Η πολυγλωσσία αποτελεί ζήτημα για ολόκληρη την ευρωπαϊκή κοινωνία. Αρχίζει στο σχολείο και επεκτείνεται πολύ περισσότερο, καθώς χρειαζόμαστε να αυξήσουμε τον αριθμό γλωσσών που γνωρίζουμε για να ενθαρρύνουμε έτσι την κοινωνική συνοχή και ευημερία. Αυτό είναι και το αντικείμενο πρόσφατης ανακοίνωσης της Επιτροπής με τίτλο "Πολυγλωσσία: προτέρημα και κοινή υποχρέωση για την Ευρώπη". Μας χαροποιεί ιδιαίτερα το γεγονός ότι η στρατηγική υιοθετήθηκε από τη σημερινή απόφαση του Συμβουλίου για την Πολυγλωσσία".

Τα στοιχεία στη μελέτη αφορούν τη χρονιά 2006-2007 και καλύπτουν τα δημόσια σχολεία καθώς και τα σχολεία του επιχορηγούμενου ιδιωτικού τομέα.

Κύρια συμπεράσματα:

1) Η διδασκαλία των ξένων γλωσσών αρχίζει νωρίτερα αλλά στο δημοτικό ο χρόνος διδασκαλίας είναι περιορισμένος

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων τριών δεκαετιών, η εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας ως υποχρεωτικό μάθημα σε νεαρή ηλικία αποτελεί σαφώς ορατή τάση σε ολόκληρη την Ευρώπη. Σχεδόν σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, η υποχρεωτική εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας αρχίζει τώρα στη στοιχειώδη εκπαίδευση. Σε γενικές γραμμές τα παιδιά αρχίζουν την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας στην ηλικία των 8 με 10 ετών. Σε κάποιες χώρες η έναρξη για την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας πραγματοποιείται ακόμα νωρίτερα: σε όλες τις αυτόνομες κοινότητες της Ισπανίας και στη γερμανική κοινότητα του Βελγίου η εκμάθηση ξεκινάει από την ηλικία των 3.

Εντούτοις, ακόμα κι αν η διδασκαλία ξένων γλωσσών αποτελεί γενική πρακτική, ο χρόνος που αφιερώνεται σε αυτή παραμένει περιορισμένος (λιγότερο από 10% του συνολικού χρόνου διδασκαλίας) και ποικίλλει αρκετά μεταξύ των χωρών. Ο χρόνος που αφιερώνεται για την εκμάθηση γλωσσών είναι γενικά μεγαλύτερος σε σχολεία της μέσης παρά σε σχολεία της στοιχειώδους εκπαίδευσης.

2) Ενθαρρυντική η τάση για τη διδασκαλία δύο ξένων γλωσσών στα σχολεία

Σχετικά με τη διδασκαλία δύο ξένων γλωσσών από πολύ νεαρή ηλικία, κάτι τέτοιο δεν έχει εφαρμοστεί ακόμα σε όλες τις χώρες, αλλά σύμφωνα με τη μελέτη, στις περισσότερες χώρες αυτό γίνεται ήδη για τους μαθητές στη μέση εκπαίδευση.

Το 2006-2007, η υποχρεωτική διδασκαλία μιας ξένης γλώσσας στο σχολείο για τουλάχιστον ένα έτος εφαρμόστηκε σε όλες τις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα δια βίου μάθησης της ΕΕ εκτός από την Ιρλανδία και τη Σκωτία. Στην πλειοψηφία των χωρών, περίπου οι μισοί μαθητές στο δημοτικό μαθαίνουν τουλάχιστον μια ξένη γλώσσα.

3) 90% των μαθητών σε ολόκληρη την Ευρώπη μαθαίνουν αγγλικά

Σε 13 ευρωπαϊκές χώρες, τα αγγλικά είναι η υποχρεωτική πρώτη ξένη γλώσσα. Ακόμα και όταν υπάρχει επιλογή άλλων γλωσσών, οι μαθητές και οι γονείς τους προτιμούν τα αγγλικά, που είναι τώρα η πιο ευρύτατα διαδεδομένη γλώσσα στη στοιχειώδη εκπαίδευση.

Το 90% όλων των ευρωπαίων μαθητών μαθαίνουν την αγγλική γλώσσα σε κάποιο στάδιο της υποχρεωτικής τους εκπαίδευσης. Όταν διδάσκεται μια δεύτερη ξένη γλώσσα αυτή είναι συνήθως τα γαλλικά ή τα γερμανικά.

4) Λίγες οι χώρες που ενθαρρύνουν την κινητικότητα των εκπαιδευτικών ως μέρος της εκπαίδευσής τους

Η εκμάθηση γλωσσών στο δημοτικό γίνεται από εκπαιδευτικούς γενικής εκπαίδευσης. Στη μέση εκπαίδευση, ο βαθμός ειδίκευσης των εκπαιδευτικών ποικίλλει σε μεγάλο βαθμό από χώρα σε χώρα. Στην πλειοψηφία των χωρών, οι εκπαιδευτικές αρχές ισηγούνται πως η κατάρτιση των εκπαιδευτικών περιλαμβάνει σειρές μαθημάτων ή

δραστηριότητες που θα επιτρέπουν στους μελλοντικούς δασκάλους να διδάξουν ξένες γλώσσες αλλά στο παρόν στάδιο, η κινητικότητα αποτελεί μάλλον εξαίρεση παρά κανόνα.

Τι είναι το δίκτυο “Ευρυδίκη”;

Το δίκτυο “Ευρυδίκη” (www.Eurydice.org) είναι το δίκτυο πληροφόρησης για την εκπαίδευση στην Ευρώπη. Παρέχει πληροφορίες και αναλύσεις για τα Ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά συστήματα και τις πρακτικές τους. Αποτελείται από 35 εθνικές μονάδες που εδρεύουν στις 31 χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα δια βίου μάθησης της Ευρώπης (κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χώρες του ΕΟΧ και υπό ένταξη χώρες) καθώς και από μία κεντρική συντονιστική μονάδα που εδρεύει στις Βρυξέλλες στον Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών θεμάτων και Πολιτισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για περισσότερες πληροφορίες παρέχονται:

Η μελέτη (στην αγγλική, γερμανική και γαλλική έκδοση):

<http://eacea.ec.europa.eu/portal/page/portalEurydice/showPresentation?pubid=095EN>

http://eacea.ec.europa.eu/about/eurydice/index_en.htm

Επικοινωνία και Πολυγλωσσία:

http://ec.europa.eu/education/languages/news/news2853_en.htm

